

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/145/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 88090438 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мандахнаран

Утас: 92118277 Цахим хаяг: mandakhnaranl@audit.gov.mn

Төгс суурь стандарт Аудит ХХК-ийн

Ерөнхий захирал: Т.Батсайхан

Утас: 99010760 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Аудитын менежер: Г.Оюунгэрэл

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Ахлах аудитор: Д.Алтайбаяр

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	13
3.4 Материаллаг байдал	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	15
3.8 Аудитын гол асуудал	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	15
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
4. Аудитын илрүүлэлт	16
4.1 Залруулсан алдаа	16
4.2 Төлбөрийн акт	16
4.3 Албан шаардлага	16
4.4 Зөвлөмж.....	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.25 № 01/179
танай _____ -ны № _____ -Т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЦАГААННУУР
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГА Ө.ОТГОНГЭРЭЛ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	55,669,748.92	151,832,351.62
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	13,514,713.58
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	13,514,713.58
3121	Төгрөг	00.00	13,514,713.58
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	12,314,713.58
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	00.00	1,200,000.00
33	АВЛАГА	5,502.00	23,736,728.72
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	2,069,426.72
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	21,661,800.00
335	Бусад авлага	5,502.00	5,502.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	5,502.00	5,502.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	55,664,246.92	114,580,909.32
351	Түүхий эд материал	18,543,984.20	60,168,798.13
35130	Эм боох материал	18,543,984.20	60,168,798.13
354	Хангамжийн материал	37,120,262.72	54,412,111.19
35410	Бичиг хэргийн материал	1,479,790.00	2,044,530.00
35420	Аж ахуйн материал	8,174,276.47	9,792,776.47
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00.00	950,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	9,182,811.25	12,242,670.72
35450	Барилгын засварын материал	1,793,200.00	9,358,100.00
35460	Хүнсний материал	2,384,332.00	1,969,681.00
35470	Бусад хангамжийн материал	14,105,853.00	18,054,353.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	500,511,981.41	478,780,065.66
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	500,511,981.41	478,780,065.66
392	Биет хөрөнгө	470,447,981.41	459,566,065.66
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	299,852,777.82	296,476,943.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,217,521.94	-52,594,219.14
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	126,556,967.00	96,820,533.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-22,689,604.35	-24,707,457.69
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	189,830,102.00	198,595,133.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-85,527,065.09	-65,353,625.96
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	12,947,900.00	13,017,200.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,755,574.03	-3,017,441.37
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,564,507.00	1,529,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,114,507.00	-1,200,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	30,064,000.00	19,214,000.00
39301	Програм хангамж	15,825,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,575,000.00	00.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,814,000.00	18,814,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	556,181,730.33	630,612,417.28
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	556,181,730.33	630,612,417.28
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	556,181,730.33	630,612,417.28
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	265,519,675.00	265,519,675.00
51101	Өмч: - төрийн	265,519,675.00	265,519,675.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	225,313,494.40	301,154,144.78
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	225,313,494.40	226,723,457.83
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	74,430,686.95
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	65,348,560.93	63,938,597.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	556,181,730.33	630,612,417.28

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	559,542,989.08	726,065,164.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	533,567,829.08	216,709,194.34
120	Нийтлэг татварын бус орлого	212,477,829.08	216,709,194.34
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	00.00	58,959,200.00
120002	Хүүгийн орлого	00.00	157,749,994.34
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	193,094,129.08	58,959,200.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	193,094,129.08	00.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	321,090,000.00	00.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	321,090,000.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	25,975,160.00	509,355,970.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	00.00	364,170,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	00.00	364,170,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,258,100.00	101,668,400.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	552,900.00	378,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,645,200.00	27,701,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	60,000.00	1,270,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	72,318,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	23,900,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	23,900,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	19,717,060.00	19,617,570.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	19,717,060.00	00.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	00.00	19,617,570.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	420,398,598.35	630,059,326.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	420,398,598.35	630,059,326.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	419,447,748.03	606,293,629.61
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	235,510,667.00	303,879,984.43
210101	Үндсэн цалин	148,335,467.00	172,158,230.87
210102	Нэмэгдэл	67,835,200.00	67,863,021.61
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,400,000.00	4,657,237.90
210104	Урамшуулал	13,940,000.00	35,936,767.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	23,264,726.39
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,978,968.00	37,968,927.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,737,068.00	28,365,685.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,310,500.00	2,526,411.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,848,400.00	2,005,128.62
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	462,100.00	431,980.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,620,900.00	4,639,721.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,798,118.75	14,221,356.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,533,711.00	4,187,445.21
210302	Түлш, халаалт	12,014,407.75	9,783,911.13
210303	Цэвэр, бохир ус	250,000.00	250,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,474,104.01	26,081,235.43
210401	Бичиг хэрэг	1,224,705.00	1,836,223.00

210402	Тээвэр, шатахуун	16,670,900.00	19,405,126.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,719,500.00	3,146,326.44
210404	Ном, хэвлэл	330,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,251,500.00	1,693,559.99
210408	Бараа материал акталсны зардал	5,777,499.01	00.00
2105	Нормативт зардал	29,321,048.76	151,049,561.51
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	23,303,256.76	140,501,914.51
210502	Хоол, хүнс	6,017,792.00	9,787,647.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	760,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,978,000.00	2,299,500.00
210604	Урсгал засвар	4,978,000.00	2,299,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,878,000.00	1,833,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,878,000.00	1,833,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,726,498.68	1,888,494.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,495,034.68	313,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	57,000.00	108,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	215,020.00	139,484.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	18,000.00	55,000.00
210807	Газрын төлбөр	41,444.00	50,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,500,000.00	681,610.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,782,342.83	67,071,170.16
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,739,000.00	6,439,005.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	39,043,342.83	60,632,165.16
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	950,850.32	23,765,697.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	23,200,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	23,200,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	484,561.32	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	484,561.32	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	466,289.00	565,697.19
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	466,289.00	565,697.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	139,144,390.73	96,005,837.54
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	944,667.03	21,575,150.59
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	944,667.03	21,575,150.59
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-944,667.03	-21,575,150.59
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	138,199,723.70	74,430,686.95

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	265,519,675.00	87,113,770.70	417,982,006.63
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	265,519,675.00	87,113,770.70	417,982,006.63
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	138,199,723.70	138,199,723.70
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	265,519,675.00	225,313,494.40	556,181,730.33
D01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх	265,519,675.00	225,313,494.40	556,181,730.33

	үлдэгдэл			
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	1,409,963.43	1,409,963.43
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	265,519,675.00	226,723,457.83	557,591,693.76
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	-1,409,963.43
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	74,430,686.95	74,430,686.95
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	265,519,675.00	301,154,144.78	630,612,417.28

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	366,448,860.00	487,694,170.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	340,473,700.00	00.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	340,473,700.00	00.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	321,090,000.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	25,975,160.00	487,694,170.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	00.00	364,170,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,258,100.00	80,006,600.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	552,900.00	378,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,645,200.00	27,701,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	60,000.00	1,270,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	23,900,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	23,900,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	19,717,060.00	19,617,570.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	19,717,060.00	00.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	00.00	19,617,570.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	362,248,860.00	472,663,256.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	362,248,860.00	472,663,256.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	361,298,009.68	448,897,559.23
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	235,510,667.00	303,879,984.43
210101	Үндсэн цалин	148,335,467.00	172,158,230.87
210102	Нэмэгдэл	67,835,200.00	67,863,021.61
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,400,000.00	4,657,237.90
210104	Урамшуулал	13,940,000.00	35,936,767.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	23,264,726.39
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,749,333.00	40,038,354.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,507,433.00	27,940,470.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,310,500.00	3,147,202.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,848,400.00	2,439,034.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	462,100.00	821,562.88
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,620,900.00	5,690,083.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,783,711.00	13,934,302.81
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,533,711.00	4,187,445.21
210302	Түлш, халаалт	10,000,000.00	9,496,857.60

210303	Цэвэр, бохир ус	250,000.00	250,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,255,400.00	31,847,299.44
210401	Бичиг хэрэг	1,535,000.00	1,570,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,670,900.00	21,965,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,719,500.00	3,049,999.44
210404	Ном, хэвлэл	330,000.00	330,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	2,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,500,000.00	2,931,800.00
2105	Нормативт зардал	13,381,700.00	37,599,234.09
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,481,700.00	25,699,234.10
210502	Хоол, хүнс	6,900,000.00	8,899,999.99
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	3,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,433,700.00	10,614,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	300,000.00	00.00
210602	Тавилга	00.00	552,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	662,000.00
210604	Урсгал засвар	6,133,700.00	9,400,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,878,000.00	1,660,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,878,000.00	1,660,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,726,498.68	1,888,384.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,495,034.68	313,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	400,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	57,000.00	208,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	215,020.00	174,484.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	18,000.00	55,000.00
210807	Газрын төлбөр	41,444.00	50,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,500,000.00	686,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,579,000.00	7,436,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,579,000.00	7,436,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	950,850.32	23,765,697.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	23,200,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	23,200,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	484,561.32	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	484,561.32	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	466,289.00	565,697.19
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	466,289.00	565,697.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	4,200,000.00	15,030,913.58
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	4,200,000.00	1,516,200.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,200,000.00	1,516,200.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,200,000.00	1,516,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-4,200,000.00	-1,516,200.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	13,514,713.58
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	13,514,713.58

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	407,692,700.0	394,807,159.2	12,885,540.8	96.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	407,692,700.0	394,807,159.2	12,885,540.8	96.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	407,692,700.0	394,807,159.2	12,885,540.8	96.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	275,805,600.0	265,964,154.4	9,841,445.6	96.4
210101	Үндсэн цалин	161,181,100.0	160,358,428.9	822,671.1	99.5
210102	Нэмэгдэл	68,489,800.0	67,863,021.6	626,778.4	99.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,500,000.0	4,657,237.9	-157,237.9	103.5
210104	Урамшуулал	14,760,000.0	9,820,739.7	4,939,260.3	66.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,874,700.0	23,264,726.4	3,609,973.6	86.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,233,700.0	34,782,919.5	2,450,780.5	93.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,201,400.0	24,380,374.9	1,821,025.1	93.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,758,100.0	2,708,367.6	49,732.4	98.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,206,400.0	2,185,934.0	20,466.0	99.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	551,700.0	491,894.9	59,805.1	89.2
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,516,100.0	5,016,348.0	499,752.0	90.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,500,000.0	13,934,302.8	565,697.2	96.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,753,000.0	4,187,445.2	565,554.8	88.1
210302	Түлш, халаалт	9,497,000.0	9,496,857.6	142.4	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	250,000.0	250,000.0	00.0	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,264,100.0	30,264,099.4	00.6	100.0
210401	Бичиг хэрэг	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	20,384,100.0	20,384,100.0	00.0	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,050,000.0	3,049,999.4	00.6	100.0
210404	Ном, хэвлэл	330,000.0	330,000.0	00.0	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,000,000.0	2,000,000.0	00.0	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,000,000.0	3,000,000.0	00.0	100.0
2105	Нормативт зардал	27,832,300.0	27,832,299.1	00.9	100.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	17,932,300.0	17,932,299.1	00.9	100.0
210502	Хоол, хүнс	6,900,000.0	6,900,000.0	00.0	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,000,000.0	3,000,000.0	00.0	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,062,200.0	12,062,000.0	200.0	100.0
210602	Тавилга	2,000,000.0	2,000,000.0	00.0	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	662,200.0	662,000.0	200.0	100.0

210604	Урсгал засвар	9,400,000.0	9,400,000.0	00.0	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,915,800.0	1,888,384.0	27,416.0	98.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	313,500.0	313,500.0	00.0	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.0	400,000.0	00.0	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	217,800.0	208,900.0	8,900.0	95.9
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,000.0	174,484.0	1,516.0	99.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	72,000.0	55,000.0	17,000.0	76.4
210807	Газрын төлбөр	50,000.0	50,000.0	00.0	100.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	686,500.0	686,500.0	00.0	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,579,000.0	6,579,000.0	00.0	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,579,000.0	6,579,000.0	00.0	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	407,692,700.0	407,687,570.0	570,827.2	99.9
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	364,170,000.0	364,170,000.0	00.0	100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	364,170,000.0	364,170,000.0	00.0	100.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	23,900,000.0	23,900,000.0	565,697.2	97.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	23,900,000.0	23,900,000.0	565,697.2	97.6
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	19,622,700.0	19,617,570.0	5,130.0	100.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	19,622,700.0	19,617,570.0	5,130.0	100.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	12,314,713.58	-12,314,713.6	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	22.00	23.00	-01.0	104.5
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	00.0	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.00	13.00	00.0	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	04.00	05.00	-01.0	125.0
620004	Гэрээт ажилтан	04.00	04.00	00.0	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	22.00	22.00	00.0	100.0
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	14.00	14.00	00.0	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	04.00	04.00	00.0	100.0
650010	Гэрээт ажилтан	04.00	04.00	00.0	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	78,806,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	78,806,600.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	55,606,600.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	37,915,830.00
210101	Үндсэн цалин	11,799,802.00
210104	Урамшуулал	26,116,028.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,255,435.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,560,096.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	438,835.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	253,100.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	329,668.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	673,735.60
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,651,400.00
210401	Бичиг хэрэг	70,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,581,400.00
2105	Нормативт зардал	9,766,935.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,766,935.00
210502	Хоол, хүнс	2,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	160,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	160,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	857,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	857,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,200,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,200,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	23,200,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	80,006,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	80,006,600.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	238,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	78,497,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,270,000.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,200,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, Нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн Шилэн дансны хууль хэрэгжилттэй холбоотой асуудалд өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Ахлах аудитор Д.Алтайбаяр, аудитор О.Оюунцэцэг нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Л.Мандахнаран, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар, Төгс суурь стандарт аудит ХХК-ийн чанарын хяналтын менежер Г.Оюунгэрэл, гүйцэтгэх захирал Т.Батсайхан нар хэрэгжүүлж, аудитын тайланг 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор шалгагдагч байгууллагын удирдлагад гардуулна.

Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төгс суурь стандарт аудит ХХК-д 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг хүн амын эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн, чанар аюулгүй байдлыг хангасан, ил тод хүртээмжтэй үзүүлэх, нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд тулгуурлан, ард иргэдэд эрүүл зөв амьдрах дадал үйлийг оновчтой тэгш хүртээмжтэйгээр хүргэж, орон нутгийн иргэдийн дундаж наслалт, амьдралын чадамжийг уртасгах, халдварын эрсдэлийг багасган, хүн амын өвчлөл эндэгдлийг бууруулж ажиллах зорилго тавьсан байна.

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Эмнэлгийн мэргэшсэн тусламж, үйлчилгээ, эх барихын тусламж, үйлчилгээ, сувилахуйн болон сэргээн засахын дагнасан тусламж, үйлчилгээ шаардлагатай иргэнийг холбогдох Эрүүл мэндийн байгууллагад илгээх, эргэх холбоо тогтоох, тусламж, үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг хангах
- Харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амын дунд нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах хөтөлбөр, арга хэмжээг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх
- Сэргээн засах, гэрээр үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ, өдрийн эмчилгээ, оношилгоо, шинжилгээ хийх
- Сум, тосгоны Эрүүл мэндийн төв түргэн тусламжийн үйлчилгээ үзүүлэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- “Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан” 2021 оны 04 дүгээр сарын 30-ны 67/A/268 дугаар тушаалаар Ковид-19-ын эсрэг эрүүл мэндийн цогц тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх журам, тусламж үйлчилгээний багц, төлбөрийн хэмжээ батлах тухай
- Нийгмийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйл. “Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох “12.7” хувьд өөрчлөлт орж “11.7” хувь, Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох “12.5” хувьд өөрчлөлт орж “11.5” хувь болж өөрчлөгдсөн байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, Нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод хяналтын нэгжийг шинэчлэн томилох тухай 2021 оны 11 сарын 09 өдрийн А/4 тушаалаар бүрэлдэхүүнийг шинэчилж 10 чиглэлээр ажлын төлөвлөгөөг баталжээ.

Дотоод хяналтын баг нь үйл ажиллагааны жилийн төлөвлөгөө гарган, улиралд нэг удаа хяналт хийж, тайланг удирдлагын багт танилцуулж шийдвэрлүүлдэг ба төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, тайлагналыг баримтжуулсан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд тусалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардал 630.0 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 9.4 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 7.6 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай болсон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 74.4 сая төгрөгөөр буюу 13.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн үлдэгдлийг харуулав.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/сая төгрөг/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	13.5	13.5
Авлага	0.005	23.7	23.7
Бараа материал	55.6	114.5	58.9
Биет хөрөнгө	470.4	459.5	-10.6
Биет бус хөрөнгө	30.1	19.2	-10.9
Нийт хөрөнгө	556.2	630.6	74.4
Хуримтлагдсан үр дүн	225.3	226.7	1.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	556.2	630.6	74.4

Авлагын үлдэгдэл 23.7 сая төгрөг нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас Ковид-19 цар тахлын үед иргэдэд үзүүлсэн цогц тусламж үйлчилгээний санхүүжилтийн авлага 21.6 сая, НДШ-ийн авлага 0.6 сая төгрөг авлагыг тооцоог нийлж баталгаажуулсан.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 58.9 сая төгрөгөөр өсөж 114.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Үүнд:

- Улсын төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан эм боох материал 25.5 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн газраас эрх шилжүүлэн авсан вакцин, эм тариа 155.5 сая төгрөг,

- Улсын төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан түлш шатах тослох материал 32.3 сая төгрөг,
- Хүнсний материал 10.1 сая төгрөг,
- Бусад хангамжийн материал 3.9 сая төгрөг,
- Нийт 114.5 сая төгрөгийн бараа материал зарцуулсан байна.

Биет хөрөнгийн үлдэгдэл 10.6 сая төгрөгөөр буурч 459.5 сая төгрөг болсон. Үүнд материаллаг нөлөөтэй биет хөрөнгө:

- Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 12 сарын 01-ний өдрийн А/741 тоот тушаалаар “МонПэн” төслийн хүрээнд тавилга, хэрэгсэл, компьютер техник хэрэгсэл 4.5 сая төгрөг,
- Орон нутгийн өмчийн газрын 2021 оны 07-ны сарын 27-ны өдрийн А/71 тушаалаар хог хаягдлын автоклав 9.7 сая төгрөг,
- Орон нутгийн өмчийн газрын 2021 оны 11 сарын 15-ны өдрийн А/16 тушаалаар лабораторийн тоног төхөөрөмж 3.5 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн газрын даргын 2021 оны 12 сарын 7-ны өдрийн А/148 -р тушаалаар дархлаажуулалтын хүйтэн хэлхээний тоног төхөөрөмж 8.4 сая төгрөг,
- Цагааннуур сумын ИТХ-ын 2021 оны 12 сарын 17-ны өдрийн 16-р тогтоолоор нийт 54.2 сая төгрөгийн биет хөрөнгийг данснаас хасаж 17.8 сая төгрөгөөр дахин үнэлж орлогод авсан.

Биет бус хөрөнгө нь 10.6 сая төгрөгөөр буурсан нь, Хөвсгөл аймаг ИТХ тэргүүлэгчдийн 41 дугаар тогтоолоор 29.7 сая төгрөгийн авто машиныг Цагаан нуурын Засаг даргын тамгын газарт эрх шилжүүлэн өгсөн, аймгийн ИТХ-ын 118 дүгээр тогтоол, сумын ИТХ-ын 28 дугаар тогтоолоор 15.0 сая төгрөгийн өртөгтэй “Цахим эрүүл мэнд” программыг акталсантай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага нь 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 407.6 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг мөн үнийн тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсөв захирагч 2021 оны төсвийн төслийг 407.6 сая төгрөгөөр баталсан байна. Үүнд:

- Улсын төсвөөс 364.1 сая төгрөг,
- Орон нутгийн төсвөөс 23.9 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 19.6 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор төлөвлөсөн.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх “Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ” хөтөлбөрийг нийт 407.6 сая төгрөгөөр хэрэгжүүлсэн.

Нийт зардал өмнөх оноос 210.0 сая төгрөгөөр буюу 50 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны гүйцэтгэлээс материаллаг өөрчлөлттэй зардлыг харуулбал:

Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулалд 29 хувь буюу нийт 68.2 сая төгрөгөөр, норматив зардал 5 дахин өсөж, нийт 146.5 сая төгрөгөөр өссөн нь Ковид-19-ын эсрэг эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ нэмэгдсэнтэй холбоотой байна. Бусад бараа үйлчилгээний зардал бага зэрэг буурсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тухайн байгууллагад дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид 80.0 сая төгрөг хуваарилснаас эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 78.4 сая төгрөг, Төрийн болон орон нутгийн өмчих бус байгууллагаас авсан хандив тусламж 0.3 сая төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 1.3 сая төгрөгийн орлогыг тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулалд 37.9 сая төгрөг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлд 5.2 сая төгрөг, хангамж бараа материалын зардалд 1.6 сая төгрөг, норматив зардалд 9.7 сая төгрөг, дотоод албан томилолтод 0.2 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 0.86 сая төгрөг, ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулалд 23.3 сая төгрөг, нийт 78.8 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна. ЭМД-ын сангаас 21.6 сая төгрөгийн авлагатай, тооцоо нийлж баталгаажуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүссэн болон аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй онцолсон бусад асуудал, үйл ажиллагааг харуулбал. Үүнд:

- Ковид-19 цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхэд байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагааг хангасан. Ковидын тархалттай холбогдсон Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ ихээхэн нэмэгдсэн. Ковидоор 70 хүн өвчилж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ авсан, дархлаажуулалтаар 3560 тун вакцинд иргэдийг хамруулж нийт 74.6 сая төгрөг нэхэмжилснээс 52.6 сая төгрөгийн санхүүжилт авч 21.6 сая төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Аудитаар материаллаг буруу тайлагналын болон нөлөө бүхий эрсдэл гараагүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2 хамаарах төсөвт байгууллага төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6-р зүйлийн 6.1-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд нийт 473.6 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг цахим системд ил тод байршуулахаас 303.9 сая төгрөгийн 47 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шинэ дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмж өгөв.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

- “Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан” 2021 оны А/387/99 журамд нэмэлт оруулах, төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн батлах тухай

- “Хөвсгөл аймгийн засаг даргын захирамж” 2021 оны А243 түр журам батлах тухай. Ковид-19-ыг илрүүлэх шинжилгээг төлбөртэй хийх түр журмаар баталсан байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайланд Мөнгө нөөц аудит ХХК аудит хийж биет бус болон үндсэн хөрөнгө, ашиглагдахгүй биет бус хөрөнгөтэй холбоотой асуудлаар 2 зөвлөмж өгч 2021 онд өгсөн зөвлөмжийг бүрэн биелүүлсэн.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангаж Улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд оноосон нэрийг өөрчилсөн эсэхийг хянах.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 304.0 сая төгрөгийн 2 алдаа зөрчил илэрснээс, 0.1 сая төгрөгийн 1 алдаа залруулж, 303.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 0.1 сая төгрөгийн Нягтлан бодох бүртгэлийн алдаа илэрснийг аудитын хугацаанд залруулсан болно.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлээгүй.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн дансны хууль хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд нийт 473.6 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг цахим системд ил тод байршуулахаас 303.9 сая төгрөгийн 47 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1 заалтын дагуу хугацаанд нь бүрэн гүйцэт мэдээлэх зөвлөмж өгөв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 8 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Цагааннуур сумын эрүүл мэндийн төв	2	304.0	1	0.1	-	-	-	-	1	303.9